

Ö-bladet

2008:2

www.flaton.se

En hälsning från Föreningen Flatön

Dans kring midsommarstången

blir det som vanligt vid skolan på Flatön.

På midsommarafton kl 12 träffas vi och klär stången, dansar och leker. Skolcaféet är stängt, så tag med kaffekorg.

Vi bjuder alla barn på glass.

Lotteri med vinster bl.a. till Taubespelen och Apollon i Håtteland!

Plocka blommor och ta med! Tag gärna med eget instrument!

Välkomna!

Bohuslänsk äggost

3 lit. standardmjölk

3 dl vispgrädde

3 dl gräddfil

8 st ägg

1-1,5 dl socker mer om man så önskar

Till serveringen: björnbärssylt eller drottningssylt

Vispa ihop äggen och gräddfilen i en bunke. Blanda mjölk och grädde i en stor kastrull och vispa ner äggblandningen i denna.

Hetta långsamt upp kastrullen under det att äggmjölken rörs om hela tiden.

Låt sjudningen pågå tills mjölken ystat sig. Det ser ut som om den skär sig och det skall den göra. Obs! massan får inte koka, då blir äggosten hård.

När osten flutit upp lyfter man kastrullen från värmen och så får osten stå och lugna sig. Ställ den tomma äggostformen över en stor bunke, eftersom det kommer att rinna mycket vassla genom formen. Vasslan kan man använda i brödbakning senare om man vill.

Sockra ett lager i botten på äggostformen och ös sedan upp äggosten med hålslev och varva med sockret i tre lager. Låt äggosten stå tills den blir kall. Formen måste stå så att vasslan kan fortsätta att rinna av.

Strax före serveringen vänds äggosten upp ur formen. Om man inte har en vacker korsform kan man t ex göra ett ruttmönster av socker och kanel ovanpå äggosten före serveringen.

Äggost till Taubespelen den 12-13 juli

Flatö-Ängökören skall vara med och sjunga på Taubespelen,
men kören skall också sälja äggost.

Hjälp till att göra äggostar! Kontakta Eva 55 344

Föreningen Flatön betalar ingredienserna och Eva har även äggostformar för utlåning, så det är bara att läsa receptet ovan och sätta igång.

Man det är viktigt att alla bakar efter samma recept, så vi svarar rätt när folk frågar.

Äggost går inte att frysa, men det finns förvaringsutrymme i skolans kylskåp.

Våra vägar

Enklaste sättet att se belastningen på våra vägar är att titta på Färjerederiets statistik över fordon som trafikerar leden Fröjdendal--Malö.

Det man då ser är att framför allt sommartrafiken är cirka fem gånger intensivare än övrig årstid. Det syns också att den tunga trafiken har ökat.

I september kommer vägen att få ny ytbeläggning, hela sträckan mellan färjorna.

Kör försiktigt och använd möteplatserna.

Direktnummer till färjorna:

Malön 08-54 44 15 97, Ängön 08- 54 44 16 01

Färjeskepparna vädjar:

Kör fram till stopplinjen ombord. Korta avstånd, normalt sju bilar i varje fil.

Antal fordon 2007

	<6m	6-15 m	15-24 m
Jan	8 504	471	11
Feb	7 550	510	5
Mar	10 024	761	38
Apr	13 522	974	14
Maj	15 413	1 358	27
Jun	20 081	1 433	42
Jul	34 665	2 024	9
Aug	25 870	1 694	8
Sep	13 339	1 009	66
Okt	11 509	963	85
Nov	9 116	662	13
Dec	9 084	625	52
Summa	178 677	12 484	370

Antal fordon 2008

	<6m	6-15 m	15-24 m
Jan	8 397	521	20
Feb	8 715	570	19
Mar	10 331	599	41
Apr	11 316	1 048	30
Maj	16 889	1 491	35
Jun			
Jul			
Aug			
Sep			
Okt			
Nov			
Dec			

Det blir ingen loppmarknad i år!

Vi tar ett sabbatsår och återkommer nästa år

Hembygdsgdag!
Lördag den 19 juli kl. 15.00
Anders Bertrandsen berättar

"Så påverkades Flatöbornas liv, av bl.a. Gyldenlöwsfejden,
när Bohuslän blev svenskt för 350 år sedan"

Kaffeservering & lotterier. Alla Hjärtligt Välkomna !
Flatö-Malö Hembygdsgförening

Som en uppföljning på föredraget kommer Anders Bertrandsen att hålla i en

kulturvandring i Kila
fredagen den 25 juli på eftermiddagen.

Hela vecka 29 kommer muséet att vara öppet

Söndagen den 20 juli hålls en utomhusgudstjänst framför muséet.

Sommarmusik i Flatö kyrka 2008

ONSDAG 28 MAJ KL 19.00

Musikalpotpurri med musikalartisten
Niklas Andersson

i ett samarrangemang mellan Orust
Teaterförening, Flatö Kyrkas Vänner
och Vuxenskolan. Entré 150 kr.

Förköp: Inga Mannfjärd, tel. 0304-511
86 eller SV 0304-314 64.

LÖRDAG 14 JUNI KL 18.30 (OBS! TIDEN)

Skatter vid vägen
Musik, sång och lyrik i sommarkvällen
med Inger Forsberg, Flatön, Birgitta
Gunnarsson, Skaftö och Ängökvartet-
ten.

ONSDAG 9 JULI KL 18.00

En kväll i visans och jazzens tecken
Kajsas duo Kavatt: Kajsa Magnarsson,
sång och Kajsa Davidsson, piano. Entré
100 kr.

TISDAG 22 JULI KL 18.00

Solutgång - en hyllning till Ted och

Kenneth Gärdestad

Anki Hjulström och Simon Ljungman,
Entré 100 kr.

MÅNDAG 28 JULI KL 18.00

Våra hemmafavoriter

Carina och Gåke sjunger och spelar.
Entré 100 kr.

Efter konserten inbjudes alla medlemm-
mar till föreningens årsmöte.

LÖRDAG 30 AUGUSTI KL 18.00

Visor och ballader
med Roland Utbult. Entré 100 kr.

Förköp:

Konserten med Niklas Andersson:
Vuxenskolan 0304-314 64 eller Inga
Mannfjärd, tel 0304-511 86.

Till övriga konserter: Malö Camping,
tel. 0304-511 02.

Varmt välkomna till Flatö Kyrka.
Styrelsen för Flatö Kyrkas Vänner

Allt är inte idyll

Det stora har sin utgångspunkt i det lilla. När Rapport och Aktuellt rapporterar konflikter i Irak, Libanon, Palestina, Kina, Burma, Sudan och på andra håll lyssnar vi. Vi känner för dem som drabbats.

Vi vet att efter varje konflikt kommer en rännil av flyktingar till Sverige. Vi ställer upp. Vi tar de svagas parti. Hur skulle världen annars se ut? Vi skickar hjälp, deltar i det internationella fredsarbetet. Vi följer det bud som säger att man ska bistå den som är i nöd.

En del av oss bor, eller vistas tillfälligt, i en fredlig oas, t ex på Malö/Flatön, bl a därför att där råder friden. Där visar man varandra hänsyn. Där hyllas Allemansrätten. Ingen som råkar äga en kustremsa utestänger andra från stranden, bryggan, badplatsen. Vi kör inte så fort på vägen att andra trafikanter riskerar hamna i fara.

Vi inser att vi har skyldighet att dela med oss av det vi har.

Allt är gott... tills den dag ett otäckt meddelande - anonymt, förstås - ligger i brevlådan. En annan dag hänger där en kondom, fylld med vätska, i samma låda.

Någon har hängt den på insidan lådan. Det är ingen drogfull sommargäst, för dom är inte här ännu.

I det lilla börjar det stora...

Malö 2008 05 25

Eva och Gösta Carlson

Allmogeåtar på Bassholmen lördagen den 12 juli 2008

Traditionella Lotterier
Vi defilerar med våra allmogeåtar
Barnaktiviteter
fritt inträde

www.allmogeatar.nu

Dam/herr frisör

tel 0304-55120, 0730- 67 56 04
Inna Andersson Kila, Flatön

Prisexempel:

Klippning
Dam/herr 200 kr
Barn 160 kr
Pensionärer 180 kr

Öppettider:

Måndag 10-18
Tisdag stängt
Onsdag-fredag 9-17
Lördag 10-13

Presentkort

Välkomna

Varför är det så rysligt svårt att skriva?

Sedan, när man väl kommit i gång, är det lika svårt att sluta!

Jag vill skriva om två små tidningar som har växt.

Den första hade det förnämliga namnet "Morlanda församlingsblad" och utgavs några få gånger pr. år.

Där fick man reda på när man kunde gå till kyrkan, vem som predikade och annat, som hörde kyrkan till.

Sedan försökte man med en ny "Look" lite annan regi och tror jag, en annan redaktör. Tidningen döptes till "Mops"

Ett klart, redaktionellt framsteg, som dock inte varade så länge. I stort sett samma innehåll, de upplysningar man behövde om man ville gå till kyrkan. Sedan var man tillbaka till det gamla.

Det var inte ett blad man gick och väntade på precis.

I dag har det hänt saker med tidningen

Nu kommer där en färggran tidning, med resereportage, tankvärda ord, korsord och naturligtvis alla predikoturer, reportage från närområdet och mycket annat.

It-kunnig ungdom, entusiasm och en modernare präst har resulterat i en tidning man längtar efter. Den har döpts till "Puls"

En annan tidning som jag väntar på varje gång den ska komma ut, är Öbladet, vår egen lokaltidning.

Den började i all blygsamhet. Det var väl inte entusiasm i alla led, men den kom igång och är på väg att bli riktig, stabilt etablerat.

Varför är det så roligt när den kommer ut?

Jo, under tiden som man väntar på ett nytt nr. har i alla fall jag glömt bort en del som har hänt Sedan kommer bladet och man blir påmint igen.

Det är roligt att läsa om sådant, som sker på nära håll och sånt, man rentav har varit med om själv. Man får reda på, vad som händer i föreningslokalen, alla aktiviteter, som är på gång, kort sagt, en liten uppslagsbok att ta till när man glömmet.

För att tidningen skall blomstra, behövs insändare. Redaktörerna tar gärna emot bidrag, men jag tycker, att de ska ha full rätt att välja och välja bort.

Två tidningar, som jag sätter värde på och har nytta av: "Puls" och Öbladet.

Otto

Från bussfronten

I mitten av mars kontaktades vi av Orust kommun som meddelade att det skulle vara ganska enkelt att ordna så att 375:an kan gå ner till Malöfärjan och vända. Men från kommunens sida hade man tolkat det så att det endast gällde morgonturen som några av våra gymnasieungdomar använder. Så hade vi inte framfört kravet när vi träffade kommunen. Utan vi menade att det skulle gälla alla turer för att det skulle fungera. Därför gjorde Föreningen Flatön en liten undersökning under mars och april. Många hörde av sig och tyckte idén var bra, det skulle underlätta för många att slippa ta sig till Kårehogen för att kunna komma till och från våra öar. Vi föreslog ett signalsystem som innebär att bussen bara behöver köra ner om någon kallat på den, alltså inga tomkörningar.

Detta meddelade vi kommunen och Västrafik. Då svarade Thomas Larsson på Västrafik att "tidsmässigt fungerar det men 375 kan inte vända vid färjeläget som det ser ut idag. Bussen kommer inte runt! Vi får titta vidare på detta."

Där är vi idag och det lär nog dröja innan vi ser någon buss.

Lena Kjellman

Befolkningsutveckling Flatön, Malö och Ängön

Åldersfördelning

Ålder	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0-5	9	7	9	11	5	4	5	7
6-15	28	34	32	31	31	29	23	17
16-24	12	15	16	20	18	17	18	20
25-44	30	37	34	39	36	33	37	32
45-64	70	66	68	75	73	79	80	88
65-79	68	65	66	60	54	52	57	55
80-	15	18	16	17	17	19	18	18
Summa	232	242	241	253	234	233	238	237

Antal invånare	
År	Antal
1991	233
1992	238
1993	231
1994	221
1995	230
1996	228
1997	224
1998	223
1999	226
2000	232
2001	242
2002	241
2003	253
2004	234
2005	233
2006	238
2007	237

"Rötter" var namnet på en bok

som utgavs för många år sedan och sedan blev till film. Den kan beskrivas, som en släkthistorie genom många år.

De flesta människor har sina rötter intakta under hela livet och funderar aldrig på, vad det innebär, att mista dem.

Bara en liten flytt från grannlandet Danmark till Sverige, innebär, att rötterna rivs av. Är du borta några få år och vänder tillbaka, läks rötterna och du blir hel igen. Väljer du att stanna kvar och skaffar ett nytt hemland, tappar du dina rötter. Jag har frågat mig : " Vad är rötter" egentligen?

Så fort du föds, börjar rötterna växa och i och med att du börjar komma ihåg och lära, så sätter rötterna en väldig fart.

Du lär dig namn på kamrater, namn på ställen, du lär dig historia om ditt närområde med alla lokalnamn på kuller, vägkrökar, träd, stigar och allt som du rör dig i varje dag.

Det blir till starka rötter, som är en del av dig, och som du aldrig tänker på att du lär dig.

I din nya vardag, är du utan den kundskap, som det innebär att vara uppvuxen just där.

När din kamrat pratar om Svarte vann, Georgs äng, Kattmyra, Svarta grind och alla andra namn, som han har sina rötter i, så blir du väldigt ledsen , för det är namn ,som du kanske kan lära dig, men i ditt hemland har du fått all den kunskapen med början vid mammas bröst.

Efter ett helt liv i Sverige, kommer jag fortfarande ihåg nästan alla namn på platser, människor och upplevelser. Kärleken till fosterlandet dör aldrig,

men det är få förunnat, att älska två länder.

Jag har aldrig ångrat beslutet att flytta till Sverige.

Danmark ligger kvar på samma ställe.

Otto

Hjälp till att fylla Ö-bladet! Kontakta jan@flaton.se

Gör som Föreningen Flatön **Köp EL lokalt!**

för aktuellt pris ring Michael eller gå in på www.bestel.se

Västra Orusts Energitjänst

Besöksadress: Glimsåsvägen 3, Ellös

Telefon: 0304-54 880

E-mail: info@voe.se

*inbjuder till visafton vid Stenesand
Flatön fredagen den 11 Juli 2008
kl. 16.00 – 20.00*

Artister

*Lotta Rossövik
Josefin Dahlqvist
Gåke*

*Oa Gunnarsson
Pierre Eriksson*

*Ågrens Kapell
Martina Dahlqvist
Ulf Källvik*

*Förköp fram till 6 Juli: 200 kr på bankgiro
1638 21 71067 (Norge) 5967-3004 (Sverige)*

*Entré vid porten: 230 kr
(Barn under 15 år: Fri entré)*

OBS! Tag med stol

**Telefon för info: 0304 55 405 eller + 47 93 45 44 98
www.apollonihatteland.se**

Nedanstående artikel är hämtad ur "Bondeliv i ord och bild från Östra Orust".

"Tiden flyr och vi ,med den" är ett gammalt talesätt. Det var några medlemmar i Myckleby Hembygdsförening som första gången samlades till en studiecirkel i oktober 1986. Syftet var att skriva ned dialektord från bygden.

Småkryp och mindre djur

Brist på renlighet gjorde att ohyran trivdes både på kroppen, i säng- kläder och i möbler. Huvudlöss var vanligt och det fanns särskilda lusekammrar. Man kammade sig över ett papper som lössen föll ned på, därefter eldades alltsamman upp i spisen. Det fanns ett medel, Sabedillättika, som skulle vara effektivt att tvätta håret med. Den vanligaste ohyran var loppor, vars bett blev röda och kliade. De var svår- fångade då de hade stor hoppförmåga. Lössen (lusa), som fanns i kläderna, kröp, bet och kliade och många barn hade därför svårt att sitta still i skolan. Vägglöss, som även kallades pankor, var svåra att utrota då de satt inbitna i träets springor. Man skurade med såpa och även med fotogen. Ohyra var ett gissel och en skam för de som drabbades.

Oönskade djur (uty) av olika slag fanns det förr som nu. Råttor var ett stort problem. Såden förvarades oftast på löftet i bostadshuset och dit drogs råttor och möss. De gnagde stora hål i väggar och trossbottnar. Det enda bekämpningsmedel som fanns var att fånga dem i fällor av olika slag. Klampfällor gjordes genom att en träklamp reglades upp med en tråd och på den fästes agnet, då råttan åt på detta gick tråden av och klampen föll ner och dödade den. Ett annat sätt var att strö mjöl på vatten i en hink (mjô/espan) med en bräda över, då råttan skulle äta av mjölet föll den ned och drunknade. Senare kom fällor av nät (mjärd) och smällfällor. Den bästa råttfångaren var katten, därför fanns det flera katter på varje gård (gå/).

Mal var en liten larv som kunde ställa till stor skada på kläder och filter av ylle. Den bekämpades med en växt som benämndes malört, vilken plockades och bands ihop till knippen som hängdes intill kläderna (k/äna) Naftalin var ett medel som köptes i kulor eller i lösvikt. Det lades i fickorna eller ströddes på kläderna, doften var stark och säre- gen så kläderna måste vädras noga.

Flugor (f/uwer) fanns i mängder på sommaren. Man köpte flugfångare som bestod av papper med ett segt klister på, där flugorna fann sitt öde. Flit var ett beprövat medel, det hade en stark sövande lukt och kunde endast användas i ladugården, varifrån de flesta flugorna kom. Det sprutades med speciella flitsprutor.

Flugsmällaren (f/uwesmäcka) gjordes av en skinnlapp på ett träskaff, men de var inte så effektiva. Men det gjordes nätfönster så att flugorna inte skulle komma in den vägen. "Stäng döra för f/uwera" var en ofta återkommande uppmaning. "No b/ir de regn för f/uwera sticks" var ett annat uttryck.

Föreningsinformation

Postadress: Föreningen Flatön c/o Jan Zetterberg Flatö Östergård 147, 474 91 Ellös

Telefon till skolan: 0304-55 307 Webb sida: www.flaton.se

Postgiro: 67 25 02-2

Styrelsen:	Tel	Epost
Jan Zetterberg, ordförande	55 316	jan.zetterberg@flaton.se
Gerhard Andersson, kassör	55 067	
Britt Zetterberg, led	55 316	britt.zetterberg@flaton.se
Siv Lööv/Käär, led.	55 595	kaar.kalle@telia.com
Bengt Dahlgren, led.	55 316	bengt@flaton.se
Linus Bille, bokningsansv	55 300	linus@analogdigitalunion.com
Tomas Torberntsson, husvärd	55 054	torberntssons@flaton.se
Lena Kjellman, suppl	55 484	lena.m.kjellman@telia.com
Kristin Bille, suppl	55 300	info@kpalmblad.com

Lokalbokning

Linus Bille	55 300	linus@analogdigitalunion.com
-------------	--------	--

Medlemsavgifter

50 kr per person och år eller 150 kr per familj, där samtliga hemmavarande barn är under 18 år. Företag 500 kr.

Lokalhyror:

Stora salen:	500 kr/dygn
Källarsalen: o köket	200 kr/dygn
Köket entréplan	100 kr/dygn

Uthyrning till medlemmar:

Stora salen för möten	200 kr/dagmöte
Hyra av bord	100 kr/dygn
Hyra av stolar	100 kr/dygn

Medlemmar har tillgång till datasalen gratis, om det är för enskilt bruk.

Nästa Ö-blad kommer ut i början av september 2008. Manusstopp 25 augusti.

Vill Du ha med något i Ö-bladet, kontakta:

Lena Kjellman, tel 55 484, lena.m.kjellman@telia.com

Jan Zetterberg, tel 55 316, jan.zetterberg@flaton.se

Hembygdsboken Flatön/Malön/Ängön

av Olof Brattö säljes av Hembygdsföreningen. Mats Persäng, tel 55 030